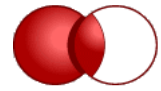




**BOSNA I HERCEGOVINA  
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE  
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA U FBiH  
SARAJEVO**



Ložionička 3, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 221632, www.saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba. saifbih@saifbih.ba

**UR-022-05,016-01/03**

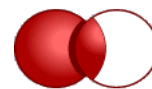
**IZVJEŠĆE/IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINACIJSKIH /FINANSIJSKIH  
IZVJEŠĆA /IZVJEŠTAJA  
na dan 31. prosinca / decembra 2002.god.**

**ŽUPANIJA POSAVSKA  
MUP ŽUPANIJE POSAVSKE**

**Sarajevo, listopad/oktobar 2003. god.**



**BOSNA I HERCEGOVINA**  
**FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE**  
**URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA U FBIH**  
**SARAJEVO**



Ložionička 3, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 221632, www.saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba. saifbih@saifbih.ba

**MENADŽMENTU ŽUPANIJE POSAVSKE I MUP-a**  
**IZVJEŠĆE REVIZORA**

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvješća Županije Posavske i Ministarstva unutarnjih poslova Županije Posavske, za godinu koja je završila na dan 31. 12. 2002. godine. Za finansijska izvješća odgovoran je Menadžment Županije Posavske i Ministarstva unutarnjih poslova Županije Posavske. Naša odgovornost svodi se na **izražavanje mišljenja (na str.1-13 i 13-18)** o tim finansijskim izvješćima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji budžeta/proračuna u Federaciji Bosne i Hercegovine («Sl.nov. FBiH» br.48/99) i INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo reviziju tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvješćima značajnih pogrešaka kao i jesu li finansijske transakcije izvršene sukladno zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvješćima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje prezentacije finansijskih izvješća. Vjerujemo da je provedena revizija pouzdana osnova za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije, nismo imali dovoljno jasnu i pouzdanu osnovu da bez ikakvih rezervi potvrdimo, da su finansijska izvješća revidiranog subjekta u cijelosti točna. Svoje mišljenje uvjetujemo zbog slijedećeg:
  - sustav internih kontrola iako uspostavljen, još ne funkcioniira kroz sve aktivnosti Županije Posavske i Ministarstva unutarnjih poslova Županije Posavske,
  - nisu u potpunosti primijenjeni računovodstveni propisi u svezi sa popisom sredstava i njihovih izvora, te usklađivanja stanja u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom,
  - nepotpuna primjena zakonskih propisa u svezi uplate doprinosa i poreza prilikom isplate plaća,
  - prekoračenje proračuna na više pozicija od 5% - 45%,
  - prije sastavljanja konsolidiranih godišnjih finansijskih izvješća, nije vršeno međusobno usklađivanje knjigovodstvenih podataka proračunskih korisnika,

**Po našem mišljenju , osim za napomene navedene u ovoj točki, finansijska izvješća daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju Županije Posavske i MUP-a na dan 31.12.2002.god.**

Zamjenik generalnog revizora

**Branko Kolobarić, dipl. oec.**

Generalni revizor

**mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.**

**IZVJEŠĆE/IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINACIJSKIH/FINANSIJSKIH  
IZVJEŠĆA/IZVJEŠTAJA  
Na dan 31.prosinca/decembra 2002.god.**

**ŽUPANIJA POSAVSKA  
MUP ŽUPANIJE POSAVSKE**

## **1.UVOD**

Na osnovu ovlaštenja, a sukladno čl.10 Zakona o reviziji proračuna/budžeta u FBiH i Međunarodnim revizijskim standardima- INTOSAI («Sl. nov. FBiH» br.6/01), obavljena je revizija finacijskih izvješća za godinu koja je počela 01.01.2002. i završila dan 31.12.2002.god.Proračuna Županije Posavske i revizija finacijskih izvješća Ministarstva unutarnjih poslova Županije Posavske(u daljem tekstu MUP), sa sjedištem u Orašju.

Reviziju finacijskih izvješća na dan 31.12.2002.god.obavili su:

- Barbarić Dubravka Snježana ,dipl.oec.
- Gazibegović Husref,dipl.oec.

Revizija je obavljena u prostorijama Županije Posavske u periodu od 08.09.2003.god sa prekidima do 15.10.2003.god uz nazočnost ovlaštenih osoba i veoma korektnu suradnju svih odgovornih osoba .

Iz izvješća za revidiranu 2001.god.vidljivo je da nije u potpunosti izvršen popis sredstava i izvora sredstava, niti je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog i stvarnog stanja. **Stoga početna stanja za 2002godinu uzimamo sa rezervom.**

## **2.OPĆI DIO**

Županija Posavska kao federalna jedinica FBiH uspostavljena je temeljem Ustava FBiH i Ustava Županije Posavske , i obuhvaća teritoriju tri općine ( Orašje, Odžak i Domaljevac )sa oko 45.000 stanovnika. Sjedište Županije je u Orašju.

Svoje ovlasti Županija Posavska obavlja putem Vlade, ministarstava, uprava i upravnih organizacija. Izvršnu vlast obnaša Vlada sa sjedištem u Orašju, ulici Treća br.20. Vladu čine predsjednik , zamjenik i osam ministara.

Županijska ministarstva su:

- Ministarstvo unutarnjih poslova
- Ministarstvo pravosuđa i uprave
- Ministarstvo financija
- Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
- Ministarstvo gospodarstva
- Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa
- Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne politika
- Ministarstvo branitelja i stradalnika domovinskog rata

MUP-om rukovodi ministar, a unutarnje ustrojstvo kao i osnovne organizacijske jedinice utvrđene su Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu MUP-a. Sjedište MUP-a je u Orašju , ulica Druga br.169.Još uvijek je smješten u prostorijama koje su djelomično u vlasništvu MUP-a i ne uvjetne. Do kraja god. očekuje se prelazak u novu zgradu.

### 3.CILJ REVIZIJE

- Cilj revizije finansijskih izvješća Županije Posavske je da se Timu za reviziju omogući, da stvori realnu osnovu i izrazi mišljenje o točnosti i korektnosti godišnjih finansijskih izvješća, odnosno sadrže li finansijska izvješća značajne materijalne greške.
- Cilj revizije je i provjeriti primjenu zakonskih propisa. Sistemom uzorka utvrdit će osnovanost i dokumentiranost trošenja proračunskih sredstava i jesu li poduzete sve mjere za planiranje, osiguranje ubiranja i evidentiranje prihoda .
- Cilj revizije je i provjera sustava internih kontrola odnosno postoji li odgovarajući nadzor u upravljanju javnim sredstvima i koliko je sustav internih kontrola efikasan da spriječi ili otkloni greške.
- Cilj revizije je i kontrola računovodstvenog sustava, odnosno jesu li računovodstvene transakcije izvršene sukladno zakonskim propisima, postoji li adekvatna računovodstvena dokumentacija, te pružaju li finansijska izvješća kompletne i pouzdane informacije o rezultatima finansijskih operacija kao i sustavni pregled imovine, obveza i izvora sredstava na određeni dan.
- **Revizija međutim uključuje i davanje preporuka za dalji rad sa posebnim naglaskom na što ekonomičnijoj uporabi imovine, zakonitom i transparentnom trošenju proračunskih sredstava, uz efikasan i neovisan rad interne kontrole i interne revizije, kao i praćenje postupanja po preporukama iz ranijih izvješća o reviziji.**

### 4.NALAZI I PREPORUKE

#### 4.1.Menadžment i sustav internih kontrola

Menadžment Županije Posavske osmislio je i normativno regulirao određeni vid sustava internih kontrola i interne revizije. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija predviđeno je Odjeljenje za unutarnju reviziju i mjesto Glavnog županijskog revizora. Imenovana je osoba za te radne zadatke , ali u praksi referat još nije zaživio.

Uspostavom jedinstvenog računa Riznice morat će doći do bitnih izmjena u Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu. Međutim, Tim za reviziju smatra da i u momentu revizije u Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu postoje neke manjkavosti koje bi trebalo ispraviti, a odnose se na raspodjelu-opis radnih zadataka .Primjerice ista osoba (mlađi referent za poslove likvidature)obračunava i isplaćuje naknade koje nemaju karakter plaća, te vrši kontrolu cjelokupne knjigovodstvene dokumentacije., blagajnik(mlađi referent za poslove obračuna plaća)pored blagajničkih poslova obračunava plaću i vodi glavnu knjigu. Ovakav raspored radnih zadataka nije sukladan sa točkom.151 Kodeksa računovodstvenih načela i Računovodstvenih standarda FBiH («Sl.nov.FBiH» br.50/98, 54/00) te čl.17 i 20 Uredbe o računovodstvu proračuna/budžeta u FBiH.(«Sl.nov.FBiH» br.47/98 ).

#### Preporuka menadžmentu:

- **Odjeljenje za internu reviziju treba u praksi što prije da zaživi odnosno da glavni županijski revizor obnaša poslove delegirane Pravilnikom. Rad internog revizora omogućit će efikasnije poslovanje, pouzdanije finansijsko izvješćivanje i usklađenost sa zakonskim propisima.**
- **Ispitati opis poslova pojedinih radnih mjesta u Pravilniku te razdvojiti poslove blagajnika od vođenja glavne knjige , kao i poslove likvidatora od blagajničkih poslova.**
- **Osigurati sustav redovnog internog računovodstvenog nadzora-interna kontrola**

#### 4.2.Usklađenost sa zakonskim propisima

U svom poslovanju Županija Posavska i MUP, nisu dosljedno provodili slijedeće zakone i propise:

- Nisu postupili sukladno Zakonu o računovodstvu i Uredbi o računovodstvu Proračuna/budžeta u FBiH na način uređen Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna/budžeta u FBiH, jer nisu usklađivali stanje sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom ,

- nisu dosljedno provodili Zakon o proračunima i Zakon o izvršenju proračuna za 2002.god., što je za posljedicu imalo prekoračenje rashoda po pojedinim pozicijama.,
- nisu iskazivali vlastite prihode MUP-a kao prihode proračuna Županije i nisu ih uplaćivali na račun proračuna,
- vršena je naplata poreza za obrazovanje i kulturu što nije sukladno čl.9 Federalnog Zakona o pripadnosti javnih prihoda i čl.5. Županijskog Zakona o pripadnosti javnih prihoda,
- nisu sukladno čl.66. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna na kraju fiskalne godine postupili sa trajnom dokumentacijom,(glavna knjiga),
- nije primjenjivan u cijelosti Zakon o radnim odnosima i plaćam, Zakon o porezu na plaću i Zakon o doprinosima.,

#### 4.3.Osvrt na nalaze revizije finansijskih izvješća za 2001.god.

Izvješćem o reviziji finansijskih izvješća na dan 31.12.2001.god., Tim za reviziju utvrdio je određene nepravilnosti i menadžmentu Županije Posavske dao preporuke kako bi se nepravilnosti otklonile, posebice kad je riječ o popisu imovine i usklađivanju knjigovodstvenog i stvarnog stanja. Prema obrazloženju odgovornih osoba, preporuke Timu za reviziju nisu ni u 2002.godini u cijelosti izvršene zbog objektivnih okolnosti (nedovoljnog broja ljudi), a glavni županijski revizor još nije počeo sa učinkovitim radom.

**Menadžment Županije Posavske je u razgovoru sa Timom za reviziju iskazao svoju suglasnost sa ovim nalazima. i smatra da se nedostaci trebaju otkloniti ,a sve u cilju zaštite imovine i ekonomičnijeg trošenja proračunskih sredstava.**

#### 4.4.Proračun-Plan

Proračun za 2002.god. Županije Posavske donesen je temeljem Odluke br.Ž-02-50/2002 od 27.03.2002.god («Narodne novine Županije Posavske» br.3 ).i Odluke o izmjenama i dopunama Proračuna Županije Posavske br.01-02-146/02 od 18.12.2002god. («Narodne novine Županije Posavske» br.8 )

Izvršavanje Proračuna vršeno je temeljem Zakona o Proračunima u FBiH i Zakona o izvršavanju Proračuna Županije Posavske za 2002.god.ali nije objavljeno u službenom glasilu Županije.

**U 2002.god.nije uspostavljen jedinstveni račun rizične, već se poslovalo preko transakcijskog računa Proračuna i transakcijskih računa korisnika Proračuna Županije Posavske (23 korisnika). Izvršavanje Proračuna u razdjelima Skupštine, Vlade, županijskih ministarstava (osim MUP-a) i Službe zajedničkih poslova vršeno je preko jednog računa, a svi ostali korisnici Proračuna u oblasti uprave, sudstva, školstva i kulture imali su svoje transakcijske račune preko kojih je izvršavan Proračun i na koji je Ministarstvo financija Županije Posavske vršilo prijenos sredstava.**

**Proračun Županije Posavske za 2002.god. prikazan je slijedećom tabelom:**

O P I S	Plan proračuna za 2002.god.	Rebalans	Izvršenje proračuna za2002.god.	Indeks 4/3
1	2	3	4	5
<b>UKUPNI PRIHODI</b>	<b>22.450.000</b>	22.291.290	<b>22.952.716,07</b>	<b>102,97</b>
Porezni prihodi	15.460.000	16.282.000	16.088.490,84	98,81
Neporezni prihodi	2.613.000	2.572.290	2.803.159,23	108,98
Tekuće potpore	4.000.000	3.060.000	3.287.268,00	107,43
Prihodi iz ranijih godina	377.000	377.000	377.000,00	100,00
<b>Kapitalni grantovi</b>	-	-	<b>195.124,00</b>	-
<b>Primljene otplate zajmova</b>	-	-	<b>201.674,00</b>	-
<b>UKUPNI IZDACI( I+II)</b>	<b>22.450.000</b>	<b>22.291.290</b>	<b>23.881.190,49</b>	<b>107,10</b>
<b>I Tekući izdaci</b>	<b>20.370.000</b>	<b>20.343.790</b>	<b>21.292.962,09</b>	<b>104,70</b>
Plaće i naknade	11.797.996	11.337.240	11.326.223,64	99,99

Doprinosi poslodavcu	1.722.504	1.260.550	1.832.301,76	145,40
Izdaci za mat.i usluge	2.267.500	2.786.000	3.327.790,69	119,40
Tekući grantovi	3.990.000	4.260.000	4.220.491,00	99,10
Tekuće pričuve	592.000	700.000	586.155,00	83,70
<b>II-Kapitalni izdaci</b>	<b>2.080.000</b>	<b>1.947.500</b>	<b>2.588.228,40</b>	<b>132,90</b>

Iz gornje tabele vidljivo je da u Županiji ostvaren **deficit** u iznosu od **928.474,42 KM** a nije predviđen način pokrića istog, što nije sukladno čl.11 Zakona o proračunima/budžetima u FBiH («Sl.nov.FBiH» br.20/98).

Izvjешće o izvršenju proračuna sastavljeno je temeljem konsolidiranih izvješća korisnika Proračuna dostavljenih Ministarstvu financija županije.

Tim za reviziju je uočio neslaganja kod konsolidiranog izvješća odnosno, uočio je da nije bilo usaglašavanja između Proračuna i proračunskih korisnika i mišljenja je, da bi aktivno učešće internog revizora u kontroli izrade istih, umanjilo mogućnost greške ako ne i eliminiralo ih. Napominjemo da je u **konsolidiranom godišnjem iskazu o izvršenju proračuna koji je predan u nadležnu Poresku upravu , iskazan deficit u iznosu od 897.521,00 KM, što se od Vladinog izvješća razlikuje za 30.953,00 KM.**

U konsolidiranoj bilanci stanja, na dan 31.12.2002.god. (za obračunsko razdoblje tekuće godine ), istovremeno je iskazan neraspoređeni višak prihoda nad rashodima (suficit)od 473.143,00 KM i neraspoređeni višak rashoda nad приходima (deficit) od 1.692.570,00 KM. Ovakvo iskazivanje podataka u konsolidiranoj bilanci posljedica je neadekvatnih pripremnih radnji za izradu godišnjih financijskih izvješća.

**Ukupni prihodi i primici Proračuna u 2002.god.ostvareni su u iznosu od 22.952.716,07 KM i veći su od planiranih za 2,97%**

**Struktura prihoda dana je u slijedećoj tabeli:**

VRSTA PRIHODA	PLANIRANI PRORAČUN 2002.	IZVRŠENJE PRORAČUNA 2002.	INDEKS
<b>I POREZNI PRIHODI</b>	<b>16.282.000,00</b>	<b>16.088.490,84</b>	<b>98,81</b>
porez na dobit	600.000,00	547.571,10	91,26
porez na plaće	1.450.000,00	1.461.919,95	100,82
porez na imovinu	180.000,00	180.341,80	100,17
porez na promet proiz.i usl.	12.600.000,00	12.496.707,88	99,18
porez za obraz.i kulturu	1.450.000,00	1.401.035,21	96,62
ostali porezi	2.000,00	941,90	47,10
<b>II NEPOREZNI PRIHODI</b>	<b>2.572.290,00</b>	<b>2.803.159,23</b>	<b>108,98</b>
prihodi od poduzet.aktivnosti	200.000,00	243.632,71	121,82
naknade i pristojbe od jav.usl.	2.022.290,00	2.164.836,21	107,05
ostali prihodi	50.000,00	54.722,18	109,44
novčane kazne	300.000,00	339.968,13	113,32
<b>III TEKUĆE POTPORE</b>	<b>3.060.000,00</b>	<b>3.287.268,00</b>	<b>107,43</b>
<b>IV PRIMLJENE OTPLATE</b>	-	<b>201.674,00</b>	-
<b>V PRIHODI RANIJIH GOD:</b>	<b>377.000,00</b>	<b>377.000,00</b>	<b>100,00</b>
<b>UKUPNO I+II+III+IV+V</b>	<b>22.291.290,00</b>	<b>22.952.716,07</b>	<b>102,97</b>

Svi prihodi Proračuna izuzev vlastitih prihoda MUP-a Županije Posavske sukladno Pravilniku o prikupljanju javnih prihoda uplaćivani su na račun Proračuna i raspoređivani sukladno Zakonu.

Porez za obrazovanje i kulturu i u 2002.god.uplaćivan je na transakcijski račun Proračuna jer Pravilnikom o prikupljanju javnih prihoda nije propisan uplatni račun za ovu vrstu prihoda. U razgovoru sa menadžmentom saznali smo da je ovaj porez ukinut u 2003.god. a u revidiranoj 2002.god prema riječima odgovornih osoba, bili su prisiljeni zbog nedostatka sredstava naplaćivati ovaj porez od poreznih obveznika.

**Porezni prihodi na nivou Županije Posavske ostvareni su u iznosu od 16.088.490,84 KM što je za 2% manje od planiranog.**

**Neporezni prihodi ostvareni su u iznosu od 2.803.159,23 KM što je za 8,98% više od planiranog.** Najveće povećanje ostvareno je kod prihoda od poduzetničkih aktivnosti ( privatizacija) i to za 21% više od planiranog.

**Ostvarena sredstva od privatizacije u iznosu od 243.632,71 KM uplaćena su na posebni ESCROW račun, suglasno Uputstvu ... («Sl.nov.FBiH «br.52/02).** Na nivou Županije ne postoji program ni plan trošenja sredstava ostvarenih privatizacijom.

**Tekuće potpore ostvarene su u iznosu od 3.287.268,00 KM što je za 7,43 više od planiranog.** Ta sredstva se većinom odnose na sredstva doznačena iz proračuna FBiH.

**Kapitalni grantovi na nivou Županije Posavske ostvareni su u iznosu od 195.124,00 KM .** Sredstva su uplaćena korisnicima Proračuna:

- Općinski sud Orašje 100.000,00 KM
- O.Š.»Stjepan Radić« 69.388,00 KM
- O.Š.»Fra Ilija Starčević« 25.736,00 KM

Ova sredstva nisu bila planirana Proračunom za 2002.god.

Od povrata pozajmica ostvareni su prihodi u iznosu od 201.674,00 KM.

Ako se uspoređi ostvarenje prihoda u odnosu na 2001.god. može se konstatirati povećanje poreznih prihoda i to kod poreza na promet proizvoda i usluga i porez na dobit pojedinaca i poduzeća

Kod neporeznih prihoda u odnosu na 2001.god.bilježi se pad. Iz razgovora sa menadžmentom saznali smo da su naknade koje se plaćaju iz derivata i registriranja motornih vozila u 2001.god. pripadale Federaciji i Županiji ,dok je u 2002.god.dio tih pristojbi izmjenom propisa pripao općinama.

**Ukupno ostvareni rashodi za 2002.,god. iznose 23.881.190,49 KM, i veći su za 7,1% od planiranih.**

**Do prekoračenja je došlo na pozicijama Naknade troškova uposlenih ( 13,4% ), Doprinosi poslodavca (45,4%) i kod Izdataka za materijal i usluge (19,4% ).**

Najveće odstupanje u odnosu na plan ostvareno je kod MUP-a, srednjeg i osnovnog školstva. Iz razgovora sa odgovornim osobama, kod osnovnog i srednjeg školstva, razlog procentualnog povećanja izdataka za doprinose poslodavca leži u pogrešnom knjiženju doprinose na plaće u 2001.godini.

Struktura izdataka za bruto plaće po korisnicima na nivou Županije Posavske dana je slijedećom tabelom:

TEKUĆI IZDACI	PRORAČUN ZA 2002.	IZVRŠENJE ZA 2002.	INDEKS
<b>Plaće i naknade</b>	<b>11.337.240,00</b>	<b>11.326.223,64</b>	99,99
<b>Bruto plaće</b>	<b>9.310.310,00</b>	<b>9.052.808,94</b>	97,2
Skupština Županije Posavske	38.500,00	38.864,70	101
Ured Župana	35.360,00	31.805,75	90
Vlada Županije Posavske	59.200,00	58.024,02	98
Ured za raseljene	15.600,00	14.945,98	96
Zajedničke službe Vlade	97.800,00	92.206,59	94
MUP	2.350.000,00	<b>2.458.731,00</b>	105
Ministarstvo pravosuđa i uprave	34.750,00	34.418,42	99
Općinsko sudstvo	649.000,00	<b>780.743,00</b>	120
Općinska tužiteljstva	156.000,00	<b>184.742,00</b>	118
Općinski sudovi za prekršaje	124.800,00	<b>132.087,00</b>	106
Općinsko javno pravobraniteljstvo	16.000,00	<b>19.639,00</b>	123
Ministarstvo gospodarstva	280.000,00	272.814,07	97
Ministarstvo financija	121.700,00	118.269,55	97

Ministarstvo zdravstva, rada i soc.politike	111.000,00	106.672,57	96
Ministarstvo poljop.vodop.i šumarstva	135.200,00	136.326,76	101
Ministarstvo prosvjete,znan.kulture i športa	70.700,00	68.422,43	97
Srednje školstvo	1.362.600,00	1.096.964,00	83
Osnovno školstvo	2.854.700,00	2.530.044,00	89
Centri za kulturu	87.400,00	61.732,00	71
Ministarstvo branitelja i stradalnika dom.rata	124.000,00	125.889,10	102
Agencija za privatizaciju	122.000,00	135.337,00	111
Županijski sud Odžak	310.000,00	<b>375.818,00</b>	<b>121</b>
Županijsko tužiteljstvo Odžak	116.500,00	<b>140.301,00</b>	<b>120</b>
Županijsko javno pravobraniteljstvo	37.500,00	38.011,00	101

**Izdaci za materijal i usluge iskazani su i iznosu od 3.327.790,69 KM što je za 19,4% više od planiranog.**

Struktura ovih izdataka dana je u slijedećoj tabeli, iz koje je vidljivo kod kojih vrsta troškova je došlo do prekoračenja pozicija:

IZDACI ZA MATERIJAL I USLUGE	Proračun za 2002.	Izvršenje za 2002.	Indeks
Putni troškovi	200.000,00	233.636,42	<b>116,8</b>
Izdaci za energiju	380.500,00	349.832,42	91,9
Izdaci za komunalne usluge	354.000,00	390.270,27	<b>110,2</b>
Nabavka materijala	431.200,00	682.518,58	<b>158,3</b>
Izdaci za prijevoz i gorivo	347.000,00	389.617,35	<b>112,3</b>
Unajmljivanje imovine	36.000,00	7.665,00	21,3
Tekuće održavanje	429.600,00	540.679,41	<b>125,9</b>
Izdaci za osiguranje i bank. usluge	55.700,00	62.923,71	<b>113,0</b>
Ugovorene usluge	552.000,00	670.647,53	<b>121,5</b>
<b>UKUPNO</b>	<b>2.786.000,00</b>	<b>3.327.790,69</b>	<b>119,4</b>

Iz gornje tabele je vidljivo da je do prekoračenja došlo kod putnih troškova 16,8%, Izdaci za komunalne usluge 10,2%, Nabavka materijala 58,3%, Tekuće održavanje 25,9%, Ugovorene usluge 21,5%, Izdaci za bank.usluge i osig. 13% i Izdaci za prijevoz i gorivo 12.3%.**Najveće prekoračenje je kod nabavke materijala u MUP-u te, kod osnovnih i srednjih škola, a zbog nabavke udžbenika, odnosno uniformi za policiju.**

**Tekući grantovi ostvareni su u iznosu od 4.220.491,00 KM , što je 99,1% od planiranog.** Županija je putem grantova financirala socijalnu zaštitu, zdravstvo, šport, kulturu , osnovno i srednje školstvo i sve segmente značajne za život Županije.

**Kapitalni izdaci na nivou Županije Posavske ostvareni su u iznosu od 2.588.228,40 KM, što je za 32% više u odnosu na plan.** Kapitalni izdaci utrošeni su za:

- Izgradnju objekata 1.053.820,00 KM
- Nabavku opreme 571.284,00 KM
- Nabavka ostali trajnih sred. 19.812,00 KM
- Rekonstrukcija i invest.održ. 943.312,40 KM

Pored prihoda od kapitalnih grantova, u navedene kapitalne izdatke usmjereni su i vlastiti prihodi korisnika Proračuna .Međutim očigledno je da nisu dobro planirani, jer je došlo do znatnog prekoračenja planiranih veličina.

Struktura kapitalnih izdataka po proračunskim korisnicima Županije Posavske dana je slijedećom tabelom:



Proračunski korisnik	Proračun za 2002	Izvršenje za 2002	Indeks
<b>MUP</b>	<b>550.000,00</b>	<b>701.676,00</b>	<b>127,6</b>
nabavka građevina	350.000,00	505.879,00	144,5
nabavka opreme	200.000,00	195.797,00	97,9
<b>Ministarstvo pravosuđa-Općinsko sudstvo</b>	<b>220.000,00</b>	<b>372.633,00</b>	<b>169,4</b>
nabavka građevina	220.000,00	368.046,00	167,3
nabavka opreme	-	4.587,00	-
<b>Ministarstvo gospodarstva</b>	<b>795.000,00</b>	<b>937.486,40</b>	<b>117,9</b>
nabavka opreme	15.000,00	11.629,00	77,5
rekonstrukcija i investic.održavanje cesta	780.000,00	925.857,40	118,7
<b>Ministarstvo prosvjete-Srednje školstvo</b>	<b>70.000,00</b>	<b>98.368,00</b>	<b>140,5</b>
nabavka građevina	20.000,00	-	-
nabavka opreme	50.000,00	80.113,00	160,2
nabavka ostalih trajnih sredstava	-	18.255,00	-
<b>Ministarstvo prosvjete-Osnovno školstvo</b>	<b>65.000,00</b>	<b>222.033,00</b>	<b>341,6</b>
nabavka građevina	5.000,00	33.094,00	661,9
nabavka opreme	60.000,00	169.927,00	283,0
nabavka ostalih trajnih sredstava	-	1.557,00	-
rekonstrukcija i invest.održavanje	-	17.455,00	-
<b>Ministarstvo prosvjete-Centri za kulturu</b>	<b>20.000,00</b>	<b>53.846,00</b>	<b>269,2</b>
nabavka opreme	20.000,00	53.846,00	269,2
<b>Županijski sud Odžak</b>	<b>180.000,00</b>	<b>147.249,00</b>	<b>81,8</b>
nabavka građevina	180.000,00	146.801,00	81,6
nabavka opreme	-	448,00	-
<b>Županijsko tužiteljstvo Odžak</b>	<b>20.000,00</b>	<b>27.121,00</b>	<b>135,6</b>
nabavka opreme	20.000,00	27.121,00	135,6

**Tekuće pričuve na nivou Županije Posavske ostvarene su u iznosu od 586.155,00 KM što je 83,7% od planiranog.**

Sukladno Zakonu o izvršenju proračuna o sredstvima tekuće pričuve odlučuje Vlada, a pravo raspolaganja imaju predsjednik Vlade 12.500,00 KM kvartalno, dopredsjednik Vlade 6.250,00 KM kvartalno i Ministar financija 6.250,00 KM kvartalno. , uz obvezno informiranje Vlade o potrošnji tih sredstava na prvoj narednoj sjednici. Tim za reviziju nije imao uvid u izvješće Vlade o potrošnji tih sredstava. Metodom uzorka pregledane su odluke temeljem kojih su trošena sredstva, te se može konstatirati da su iz ovih sredstava jednim dijelom rješavani tekući rashodi županije (nabava opreme, pomoć udruzi građana, dovršenje izgradnje vjerskih objekata, obnova centara kulture itd.), što nije sukladno čl.22 Zakona o proračunima/budžetima u FBiH, kojim je propisano da se iz tekućih pričuva financiraju hitni i nepredviđeni izdaci.

**Opći utisak tima za reviziju je da je deficit u Županiji nastao zbog ostvarenja kapitalnih izdataka u većem iznosu od planiranog ali i zbog povećanja materijalnih rashoda korisnika Proračuna, koji su zbog postojanja vlastitih računa stvarali obveze neovisno od proračunom planiranih (odobrenih)sredstava.**

## 5.PRORAČUN ŽUPANIJE POSAVSKE

**Tim za reviziju je imao uvid u financijska izvješća Ministarstva financija, kod kojeg se vode svi proračunski korisnici izuzev MUP-a, školstva , sudstva, uprave i kulture, i u daljem tekstu slijedi upravo osvrt na revidirana izvješća Proračuna.**

Struktura prihoda i primitaka iskazana u financijskim izvješćima Proračuna za 2002.god. je slijedeća:

PRIHODI I PRIMICI	Izvršenje 2001	Plan 2002 (3)	Izvršenje 2002 (4)	Indeks (4/3)
<b>UKUPNO PRIHODI PRIMICI</b>	21.408.225,00	21.914.290,00	<b>21.527.980,31</b>	98,2
Porezni prihodi	13.958.717,00	16.282.000,00	<b>16.088.490,84</b>	98,8
Neporezni prihodi	2.634.422,00	2.572.290,00	<b>2.172.365,23</b>	84,5
Kapitalni primici	-	-	<b>3.600,00</b>	-
Potpore(grantovi)	4.532.980,00	3.060.000,00	<b>3.061.850,00</b>	100,1
Primljene otplate kredita	282.106,00	-	<b>201.674,24</b>	-

Struktura rashoda i izdataka iskazana u finansijskim izvješćima Proračuna za 2002.god. je slijedeća:

RASHODI I IZDACI	Izvršenje 2001.	Plan 2002.(3)	Izvršenje 2002. (4)	Indeks 4/3
<b>Ukupno rashodi</b>	20.397.577,48	<b>22.291.290,00</b>	<b>22.397.577,48</b>	<b>100,5</b>
<b>Tekući rashodi</b>	7.365.482,00	6.543.790,00	<b>6.785.512,57</b>	<b>103,7</b>
plaće i naknade	1.600.572,00	1.573.100,00	<b>1.542.087,64</b>	<b>98,0</b>
doprinosi poslodavca	121.337,00	200.000,00	<b>201.147,70</b>	<b>100,6</b>
izdaci za materijal i usluge	1.323.089,00	1.260.690,00	<b>1.215.306,11</b>	<b>96,4</b>
<b>Tekući grantovi</b>	4.320.484,00	3.510.000,00	<b>3.826.971,06</b>	<b>109,0</b>
<b>Kapitalni izdaci</b>	27.600,00	1.947.500,00	<b>1.460.877,40</b>	<b>75,0</b>
nabava građevina	-	795.000,00	925.857,40	-
nabava opreme	-	372.500,00	35.020,00	-
kapitalni grantovi	-	-	500.000,00	-
<b>Ostale isplate-pozajmice</b>	--	-	<b>312.000,00</b>	-
<b>Doznake iz proračuna</b>	13.382.755,00	<b>13.800.000,00</b>	<b>13.839.187,51</b>	<b>100,3</b>

Za plaće i naknade u 2002.god. u Županiji Posavskoj utrošeno je 1.542.087,57 KM što je 98% od planiranog a odnosi se na:

- Bruto plaće i naknade 1.098.659,94 KM
- Naknade troškova uposlenih 443.427,70 KM

Plaće su isplaćivane temeljem Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika tijela uprave u Županiji Posavskoj, temeljem Odluke Vlade Županije Posavske o plaćama dužnosnika i djelatnika u tijelima vlasti Županije Posavske iz 1997.god i Odluke Vlade Županije Posavske o visini osnovice za obračun plaće iz 2001.god.

Pregledom dokumentacije metodom uzorka i iz razgovora sa odgovornim osobama, tim za reviziju je utvrdio da je za mjesec od 4 do 11.2002.god. izvršena uplata doprinosa na i iz plaće, ali na nižu osnovicu od isplaćenih plaća, čime je u **Proračun Županije uplaćeno manje sredstava u iznosu od 297.288,81 KM**. a što je nije sukladno čl.11 Zakona o doprinosima («Sl.nov. FBiH», 35/98, 1/02).

Po usmenom obrazloženju, obračun plaća vršila je odgovorna osoba u Ministarstvu financija, temeljem rješenja o rasporedu na radna mjesta, i primjenom utvrđenog koeficijenta za svakog djelatnika posebno.

Pri obračunu plaća vršen je obračun poreza za obrazovanje i kulturu temeljem Zakona o posebnom porezu na plaće za obrazovanje i kulturu («Narodne novine Županije Posavske» br.4/01). Ovaj zakon nije u suglasnosti sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH a Ustavni sud FBiH, Presudom objavljenom «Sl.nov.FBiH»br.13/03 utvrdio je njegovu neustavnost. Ovaj porez je predstavljao dodatno opterećenje za porezne obveznike. Iz razgovora sa odgovornim osobama u Županiji, saznali smo da se u 2003.god.ovaj porez ne obračunava.

#### Preporuka menadžmentu:

- **Propisane obveze u svezi plaća i naknada (doprinosi i porez) izvršavati sukladno zakonskim propisima.**

**Naknade troškova uposlenih** isplaćene su u iznosu od 443.427,70 KM što je u odnosu na plan

više za 1%, a odnosi se na:

• Naknade za prijevoz	52.187,20 KM
• Naknade za topli obrok	151.496,00 KM
• Pomoć u slučaju smrti	3.166,81 KM
• Privremeni i povremeni poslovi	96.076,24 KM
• Naknade skupštinskim zastupnicima	65.250,00 KM
• Naknade za bolovanje preko 45 dana	4.187,53 KM
• Otpremnine	863,40 KM
• Stipendije	70.200,00 KM

**Privremeni i povremeni poslovi iskazani su u iznosu od 96.076,24 KM.** Na toj poziciji Pored ugovora o djelu za poslove održavanja čistoće isplaćivani su i honorari za komisije ( komisija za polaganje stručnih ispita, komisija za polaganje stručnih ispita pripravnika zdravstvene djelatnosti).Metodom uzorka ustanovljeno je da je i na te ugovore plaćen porez.

Sa ove pozicije isplaćen je i iznos od 13.900,00 KM koji se odnosi na pomoć Poreznoj upravi FBiH-Županijski ured, a 2.100,00 KM isplaćeno za stimuliranje rada Županijske financijske policije. Po usmenom obrazloženju menadžmenta , ove naknade su isplaćivane kako bi se stimulirao rad Županijskih inspekcijских službi i financijske policije. U cilju ostvarenja planiranih prihoda. Poreznoj upravi Županije Posavske je i sa pozicije ostali transferi prebačeno 52.405,43 KM za prekovremene sate i za dežurstva. Menadžmentu je skrenuta pozornost da ovakvi transferi trebaju ići preko Porezne uprave FBiH.

**Izdaci za materijal i usluge isplaćeni su iznosu 1.215.306,11 KM** što je manje od planiranog za 3,6%.Ministarstvo financija je sredstva za materijalne troškove prebacivalo direktno na račune proračunskih korisnika i nije imalo nikakvog utjecaja kod kupovine i nabavke materijala, a iz razgovora sa menadžmentom tim za reviziju je zaključio da nisu prikupljane ponude. Jedino je na nivou Županije sklopljen Ugovor o održavanju motornih vozila između Vlade Županije Posavske i Auto servisne radnje «Oršolić» .temeljem Odluke Vlade objavljene u Narodnim novinama Županije Posavske. Ugovor je sklopljen za period 01.07.2001.god do 31.12.2004.god.bez da je raspisan natječaj za najpovoljnijeg ponuđača.

**U okviru izdataka za tekuće održavanje u iznosu od 375.841,99 KM,** najveću stavku čine usluge održavanja cesta u Županiji, u iznosu od 270.451,90 KM. Za obilježavanje horizontalne prometne signalizacije na regionalnim cestama Županije, proveden je postupak odabira najpovoljnijeg ponuđača. temeljem kojeg je Vlada donijela Odluku objavljenu u «Narodnim novinama Županije Posavske» U Odluci je rečeno da se ova sredstva isplate na teret grantova., međutim sredstva su iskazana na teret sredstava tekućeg održavanja.

**Ugovorene usluge isplaćene su u iznosu od 456.940,07 KM** što je 8% manje od plana, a odnose se na:

• Usluge reprezentacije	170.181,91 KM
• Usluge medija	138.632,94 KM
• Usluge tiskanja	6.038,00 KM
• Usluge javnog informiranja	4.901,90 KM
• Ostali izdaci za informiranje	5.056,51 KM
• Održavanje konvencija	2.610,23 KM
• Izdaci za školovanje i stručne ispite	11.194,05 KM
• Ostale nespomenute usluge	118.324,53 KM

**Izdaci za usluge reprezentacije u sklopu ove pozicije iskazani su u iznosu od 170.181,91 KM.** Revizijom je utvrđeno da ne postoje interna pravila koja bi regulirala ovu oblast odnosno , način i visinu korištenja sredstava za reprezentaciju.

Kod izdataka za usluge medija značajnu stavku predstavljaju tri lokalne radio postaje sa kojima je Vlada Županije Posavske sklopila ugovor o pružanju usluga a knjigovodstveno su iskazani kod Ministarstva prosvjete.

Značajan iznos predstavljaju ostale nespomenute usluge. Na toj poziciji knjiženi su izdaci u iznosu od 72.750,00 KM za troškove Županijskog zatvora.

**Preporuka menadžmentu:**

- **Privremene i povremene poslove ugovarati isključivo na način i u slučajevima određenim propisima o radu.**
- **Nabavku roba usluga i radova vršiti isključivo sukladno Uredbi o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova.**
- **Internim pravilima regulirati visinu i način korištenja sredstava za reprezentaciju**

Županija Posavska je putem grantova financirala zdravstvenu i socijalnu zaštitu ,obrazovanje , šport, kulturu na nivou županije, financirala je općine, Mjesne zajednice , udruge građana, vjerske zajednice, domove zdravlja, davala poticaj za poljoprivredu i poticaj za uzgoj junica.

U 2002.god.sa proračuna za tekuće grantove isplaćeno 3.826.971,06 KM a odnose se na :

- |                                       |                 |
|---------------------------------------|-----------------|
| • Grantovi drugim nivoima vlast       | 659.488,21 KM   |
| • Grantovi pojedincima                | 1.057.588,04 KM |
| • Grantovi neprofitnim organizacijama | 2.109.894,81 KM |

Na nivou Županije ne postoji program temeljem kojeg bi se dodjeljivali grantovi što nije sukladno Zakonu o izvršenju Proračuna Županije., već su na zahtjev korisnika Odlukama objavljenim u «Narodnim novinama Županije Posavske» dodjeljivani grantovi, a o utrošenim sredstvima nema povratne informacije. Grantovi pojedincima iskazani u iznosu od 1.057.588,04 KM, a odnose se na grantove centrima za soc.rad u Orašju ,Odžaku i Domaljevcu, raznim udrugama , HVIDR-a, Crvenom križu.

Napominjemo da u financijskim izvješćima tekući grantovi nisu iskazani po nazivima pozicija koje su navedene u Odluci o proračunu Županije Posavske i u Odluci o izmjenama i dopunama Proračuna Županije Posavske za 2002.god.(«Narodne nov.Županije Posavske», br.8), stoga je u tijeku revizije vršeno uspoređenje planskih veličina grantova za pojedine proračunske korisnike u odnosu na iskazane vrijednosti u knjigovodstvenim evidencijama.

Tim za reviziju je mogao konstatirati da je jedino  **kod grantova za poljoprivredu došlo do znatnijeg prekoračenja od 20%. Grantovi za poljoprivredu planirani su u iznosu od 550.000,00 KM a ostvareni su u iznosu od 660.174,00 KM.** Navedeni grantovi najvećim dijelom su korišteni za isplatu šteta nastalih od poplava i drugih elementarnih nepogoda.,a isplaćivani su na temelju Odluka Vlade Županije Posavske .

**Preporuka menadžmentu:**

- **Da Vlada donese programe za utrošak sredstava planiranih za pojedine vrste grantova sukladno Zakonu o izvršavanju Proračuna Županije Posavske za tekuću godinu.**

**5.1.Stalna sredstva**

Vlada Županije Posavske Rješenjima je imenovala komisije za popis stalnih sredstava, novčanih sredstava , obveza i potraživanja, sukladno čl.73. Pravilnika o knjigovodstvu i nakon obavljenog popisa komisije su sačinile zapisnik. Međutim, komisije su ( timu je rečeno zbog nedostatka djelatnika ) izvršile samo naturalni popis stalnih sredstava, tako da nije moguće uskladiti knjigovodstveno stanje sredstava i njihovih izvora sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.

Vrijednost stalnih sredstava na dan 31.12.2002.god.u knjigovodstvu Proračuna Županije Posavske prikazana je slijedećom tabelom:

Red.br.	OPIS	Nabavna vrijednost	Ispravka vrijednosti	Sadašnja vrijednost
1.	Zgrade	251.295,79	27.138,02	<b>224.157,77</b>
2.	Ceste i rasvjeta	1.823.962,19	53.318,31	<b>1.770.643,88</b>
3.	Prijevozna oprema	496.633,69	297.955,80	<b>198.677,89</b>
4.	Uredska oprema	280.768,57	173.986,53	<b>106.782,04</b>
5.	Uredski namještaj	327.804,91	151.394,32	<b>176.410,59</b>
6.	Sredstva u pripremi	170.898,00		<b>170.898,00</b>
7.	Materijalna prava	1.391.057,44	1.101.325,93	<b>289.731,51</b>
<b>UKUPNO</b>		4.742.420,59	1.805.118,91	<b>2.937.301,68</b>

Uvidom u dokumentaciju tim za reviziju je utvrdio da je ispravka vrijednosti stalne imovine rađena indirektnom metodom na teret izvora sredstava. Otpis je vršen linearnom metodom primjenom propisanih godišnjih stopa.

Iznos od 170.898,00 KM odnosi se na TV opremu koja je po odluci Župana nabavljena za lokalnu TV postaju , ali nije instalirana i stavljena u funkciju.

Iznos od 289.731,51 KM odnosi se u stvari na ulaganja u tuđa materijalna sredstva, odnosno ulaganja u adaptaciju zgrade u kojoj se ministarstvo i Vlada nalaze , a koja nije u njihovom vlasništvu.

#### Preporuka menadžmentu:

- **Sačiniti uz naturalni i novčani izraz vrijednosti stalnih sredstava kako bi se moglo usuglasiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, sukladno čl.73 Pravilnika o knjigovodstvu.**
- **Da se procijeni komisijski mogućnost stavljanja TV opreme u funkciju,**

#### 5.2.Novčana sredstva

Menadžment Županije Posavske postupio je po preporuci tima za reviziju i izvršio u 2002.god. popis novčanih sredstava. Popisna komisija je utvrdila da je stanje novčanih sredstava na transakcijskim računima otvorenim kod Raiffeisen banke i Zagrebačke banke suglasno stanju po izvodima ovih banaka na dan 31.12.2002.god.a ono iznosi :

- Zagrebačka banka 694.405,68 KM
- Raiffeissen banka 594.808,23 KM

Na posebnom računu kod Zagrebačke banke vode se i sredstva od izvršene privatizacije koji pripadaju Županiji u iznosu od 191.579,53 KM.

Na novčanim sredstvima iskazana su i blokirana sredstva na transakcijskom računu kod Hercegovačke banke u iznosu od 21.074,00 KM, kao i sredstva na deviznom računu kod ove banke u iznosu 10.357,24 DEM. Sukladno Kodeksu računovodstvenih načela (« Sl.nov.FBiH br.50/98, 52/99, 11/00, 54/00 ) ova imovina se ne može vrednovati kao tekuća jer nije na raspolaganju Županiji 31.12.2002. niti u vrijeme revizije za 2002.god.

Preko blagajne vrši se isplata putnih troškova i računa manjih iznosa, kao i naknade skupštinskim zastupnicima. Stanje blagajne u knjigovodstvu odgovara iznosu u blagajničkom dnevniku, odnosno iznosu po popisu 31.12.2002.god.

#### Preporuka menadžmentu :

- **Blokirana sredstva na Hercegovačkoj banci knjižiti na sumnjiva i sporna potraživanja, do okončanja postupka oko blokade banke.**

### 5.3. Potraživanja

Menadžment Županije Posavske postupio je po preporuci tima za reviziju i izvršio popis potraživanja. Komisija je potvrdila suglasnost analitičke evidencije sa glavnom knjigom, ali nije izvršila kritički osvrt na izvjesnost naplate ovih potraživanja.

U bilanci stanja na dan 31.12.2002.god, iskazana su potraživanja u iznosu od 786.061,33 KM a odnose se na:

- Potraživanja po osnovu isplaćenih bolovanja preko 42 dana 11.932,94 KM
- Kratkoročni plasmani-pozajmice 774.128,39 KM.

Iznos od 11.932,94 KM odnosi se na potraživanja iz 2000. god. po osnovu bolovanja preko 42 dana i čiju naplatu tim za reviziju smatra veoma upitnom.

Uvidom u knjigovodstvenu evidenciju kratkoročnih plasmana-pozajmica, a koje datiraju iz prošlih godina, (2000.god. i ranije) i iz razgovora sa odgovornim osobama, tim za reviziju je konstatirao da slijedeća potraživanja imaju veoma visok rizik naplate:

- «Agroobjeda» Orašje 119.343,30 KM
- «Županja komerc» Županja 11.721,00 KM
- «Mehanika «Orašje 50.000,00 KM
- «Peradarstvo» Orašje 41.500,00 KM
- HNK Orašje 35.000,00 KM
- Okružni zatvor Orašje 8.000,00 KM
- Cvjećarna Oštra Luka 5.000,00 KM
- Vatrogasni savez ŽP 8.500,00 KM
- Zavod zdrav.osig.Odžak 5.000,00 KM

#### Preporuka menadžmentu:

- **Procijeniti realnost potraživanja i poduzeti mjere za naplatu istih.**

### 5.4. Obveze

U bilanci stanja kratkoročne tekuće obveze iskazane su u iznosu od 862.308,17 KM i odnose se na:

- obveze prema dobavljačima na dan 31.12.2002.god. 860.324,36 KM
- obveze prema djelatnicima 1.983,81 KM

Najveći dio ovih neizmirenih obveza odnosi se na obveze prema poduzećima sa kojima su zaključeni ugovori za održavanje i popravku putova u 2002.god. i to:

- Ceste HB Orašje 330.972,36 KM
- «Tuzla-putevi» Tuzla 125.393,91 KM
- «Doboj-putevi» Doboj 311.319,90 KM

Na kratkoročnim razgraničenjima u bilanci stanja iskazan je iznos od 1.220.343,33 KM, koji se odnosi na:

- Obveze za plaće za 12/02 1.078.909,27 KM
- Obveze iz 2002.god.po Odluci 141.434,06 KM

### 5.5. Vanbilančna evidencija

U knjigovodstvenoj evidenciji Županije Posavske nisu iskazani podaci na kontima vanbilančne evidencije. Uvidom u «Narodne novine Županije Posavske», za 2000.god., te iz razgovora sa menadžmentom Tim za reviziju je došao do saznanja, da iz 2000.god. postoji Odluka o davanju

jamstva po Sporazumu o razvojnom kreditu za urgentnu sanaciju stambenog fonda u iznosu od 155.149,07 US\$. Sukladno Računovodstvenom standardu FBiH br.37, to predstavlja moguću (neizvjesnu) obvezu, koja nije u potpunosti pod kontrolom pravnog subjekta, odnosno davaoca jamstva.

**Preporuka menadžmentu:**

- **Dano jamstvo kao potencijalnu obvezu, knjižiti vanbilančno, temeljem Odluke i ostale dokumentacije.**

**6.IZVRŠENJE PRORAČUNA MUP-a ŽUPANIJE POSAVSKE**

U ovom dijelu izvješća dajemo kratki prikaz izvršenja proračuna MUP-a Županije Posavske koji je svoje poslovanje obavljao preko posebnih transakcijskih računa.

Iz izvješća za revidiranu 2001.god. vidljivo je da nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog i stvarnog stanja, stoga početna stanja za 2002.god.uzimamo sa rezervom.

**6.1.Osvrt na nalaze revizije finansijskih izvješća za 2001.god.**

Izvješćem o reviziji finansijskih izvješća na dan 31.12.2001.god., Tim za reviziju utvrdio je određene nepravilnosti i menadžmentu MUP-a Županije Posavske dao preporuke, kako bi se nepravilnosti otklonile. Tijekom revizije finansijskih izvješća za 2002.god. Tim za reviziju se uvjerio da je menadžment postupio po preporukama osim kad je riječ o popisu imovine i sravnjivanju knjigovodstvenog i stvarnog stanja. Naime i u 2002.god. sačinjen je samo prirodni popis imovine, tako da ni 2002.god.nije bilo moguće uskladiti knjigovodstveno stanje sredstava i njihovih izvora sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.

**6.2.Prihodi**

Prema finansijskim iskazima ostvareni prihodi za 2002.god.iznosili su 4.122.842,00 KM što je u odnosu na plan od 4.722.000,00 KM manje za 12%.

**MUP ostvaruje svoje prihode iz :**

- |  |                        |
|--|------------------------|
| ▪ Proračuna Županije Posavske                        | <b>3.758.581,00 KM</b> |
| ▪ Prihodi ostvareni obavljanjem vlastite djelatnosti | <b>364.261,00 KM</b>   |

Prihodi iz obavljanja vlastite djelatnosti u iznosu od 364.261,00 KM nisu uplaćivani na račun proračuna, što nije sukladno odredbama čl.8 Zakona o izvršenju proračuna Županije Posavske, već su korišteni za nabavku stalnih sredstava kao i za materijalne troškove.

**Prihodi iz vlastite djelatnosti odnose se na :**

- |                                     |               |
|-------------------------------------|---------------|
| • Prihodi od poduz.aktivn.i imovine | 147,00 KM     |
| • Prihodi od pružanja javnih usluga | 334.493,00 KM |
| • Novčane kazne                     | 29.621,00 KM  |

**6.3.Rashodi**

U finansijskim izvješćima za 2002.god. rashodi i izdaci su iskazani u iznosu od 4.565.133,00 KM što je u odnosu na plan od 4.722.000,00 KM manje za 3%.

Struktura rashoda i izdataka u finansijskim izvješćima MUP-a je slijedeća:

OPIS	Plan 2002	Rebalans 2002	Izvršenje 2002	Index
<b>TEKUĆI RASHODI</b>	4.953.897,00	4.722.000,00	4.565.133,00	97
<b>Plaće i naknade</b>	3.284.638,00	<b>2.922.000,00</b>	<b>3.066.726,00</b>	105
Bruto plaće	2.572.838,00	2.350.000,00	2.458.731,00	105
Naknade troškova uposlenih	711.800,00	572.000,00	607.995,00	107
<b>Doprinosi poslodavca</b>	<b>469.259,00</b>	<b>400.000,00</b>	<b>591.477,00</b>	<b>148</b>
<b>Izdaci za materijal i usluge</b>	<b>700.000,00</b>	<b>850.000,00</b>	<b>903.830,00</b>	<b>107</b>
Putni troškovi	35.000,00	30.000,00	27.206,00	91
Izdaci za energiju	78.000,00	65.000,00	71.583,00	<b>111</b>
Izdaci za komunalne usluge	85.000,00	110.000,00	108.667,00	99
Nabavka materijala	115.000,00	185.000,00	213.947,00	<b>116</b>
Usluge prijevoza i goriva	160.000,00	150.000,00	171.771,00	<b>115</b>
Unajmljivanje imovine	35.000,00	10.000,00	3.030,00	31
Tekuće održavanje	90.000,00	165.000,00	179.338,00	<b>109</b>
Osiguranje i bankarske usluge	2.000,00	25.000,00	24.346,00	98
Ugovorene usluge	100.000,00	110.000,00	103.942,00	95
<b>Tekući grantovi</b>	-	-	<b>3.100,00</b>	-
<b>Kapitalni izdaci</b>	<b>500.000,00</b>	<b>550.000,00</b>	<b>701.676,00</b>	128
Nabavka građevina	500.000,00	350.000,00	505.870,00	<b>145</b>
Nabavka opreme	-	200.000,00	195.797,00	98

Iz tabele je vidljivo da je MUP Županije Posavske iskazao deficit koji iznosi 606.696,00 KM od čega je iznos od 164.405,00 KM deficit iz 2001.god., a 442.291,00 KM deficit tekuće 2002.god.. Kao ni u prošloj god. nije predviđeno na koji način će se pokriti deficit.

Iz gornje tabele je vidljivo da je kod MUP-a došlo do prekoračenja na pozicijama bruto plaća i naknada troškova uposlenih, nabavke materijala, komunalnih usluga, usluga prijevoza i goriva, tekućeg održavanja i kod kapitalnih izdataka. Tim za reviziju smatra da je nerealno planiranje uzrok prekoračenja pojedinih pozicija.

Za plaće i naknade u 2002.god. u MUP-u Županije Posavske utrošeno je 3.066.726,00 KM što je u odnosu na plan više za 5% i to:

- Bruto plaće i naknade 2.458.731,00 KM
- Naknade troškova uposlenih 607.995,00 KM

Plaće su isplaćivane temeljem Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika tijela uprave u Županiji Posavskoj, Odluke o plaćama dužnosnika i djelatnika u tijelima vlasti Županije Posavske i Temeljem Pravilnika o plaćama . Prosječan broj uposlenih u MUP-u tijekom 2002.god. bio je 262 uposlena. Pregledom dokumentacije metodom uzorka i kroz razgovor sa odgovornim osobama , Tim za reviziju je zaključio da je za šest mjeseci izvršen obračun i uplata doprinosa na i iz plaće na minimalnu osnovicu, čime je u **proračun Županije uplaćeno manje za 334.424,14 KM.**, što nije sukladno čl.11 Zakona o doprinosima(«Sl.nov.FBiH», 35/98,1/02 ).

Za utvrđivanje plaća dužnosnika i uposlenika nisu donošena pojedinačna rješenja. Obračun plaća vršila je odgovorna osoba , koja je temeljem rješenja o rasporedu na radna mjesta , neposrednom primjenom propisa utvrđivala i obračunavala pripadajući koeficijent. Uvidom u dokumentaciju Tim za reviziju nije sa sigurnošću mogao utvrditi visinu koeficijenta jer je softversko-programsko rješenje takvo da iskazuje posljednji uneseni koeficijent, ali ne i one koji su uneseni tijekom god.

Kao i kod drugih proračunskih korisnika i u MUP-u je prilikom obračuna plaća obračunavan porez za obrazovanje i kulturu ,što je u suprotnosti sa Ustavom FBiH, a iz razgovora sa menadžmentom saznali smo da je u 2003.god prestao obračun i uplata ovog poreza.

**Naknade troškova uposlenih , isplaćene su u iznosu od 607.995,00 KM,** što je za 7% više od planiranog. Ove naknade isplaćene su za:

- Naknade za prijevoz 133.067,60 KM
- Naknade za topli obrok 447.264,00 KM



• Naknada za odvojeni život	14.989,80 KM
• Regres za GO	300,00 KM
• Otpremnina	4.399,63 KM
• Jubilarne nagrade	312,00 KM
• Pomoć u slučaju smrti	5.722,00 KM
• Pomoć za bolest u obitelji	100,00 KM
• Troškovi polaznika pol.tečaja	1.840,00 KM

Ove naknade isplaćivane su temeljem Odluke o naknadama iz osnove materijalnih prava djelatnika («Narodne nov. Županije Posavske «br.32/96, 5/97,2/01 ) i Jedinstvenih prava iz radnog odnosa djelatnika županijskih tijela uprave i općih službi uprave («Nar. nov. Županije Posavske «br. 7/01 ), a odnose se na djelatnike tri Policijske uprave (PU Orašje, PU Domaljevac, PU Odžak ).

**Izdaci za materijal i usluge** iskazani su u iznosu od 903.477,00 KM što je za 7% više od planiranog. Do prekoračenja je došlo na pozicijama :

• Izdaci za energiju	71.583,00 KM	povećanje 11%
• Nabavka materijala	213.947,00 KM	povećanje 16%
• Prijevoz i gorivo	171.771,00 KM	povećanje 15%
• Tekuće održavanje	179.338,00 KM	povećanje 9%

Tim za reviziju je iz razgovora sa odgovornim osobama u MUP-u konstatirao , da korištenje mobilnih aparata nije regulirano internim aktom ali postoji Odluka Vlade po kojoj svi ministri, načelnici sektora i PU imaju pravo na korištenje mobilnog aparata bez limitiranog iznosa.

Također je utvrđeno da ne postoje interna pravila kojim bi se regulirao način i visina korištenja sredstava za reprezentaciju, te su menadžmentu dane preporuke u tom smislu.

**Kapitalni izdaci iskazani su u iznosu od 701.676,00 KM** od čega se 505.870,00KM odnosi na troškove izgradnje novog objekta MUP-a, a što je više od planiranog za 45%.

**Tim za reviziju smatra, da je nerealno planiranje tih pozicija dovelo do prekoračenja.**

#### **Preporuka menadžmentu:**

- **Da se realnije planiraju stavke u proračunu, i da se troše sukladno proračunu**
- **u oblasti radnih odnosa dosljedno primjenjivati Zakon o radnim odnosima i plaćama djelatnika tijela uprave u Županiji Posavskoj, Zakon o doprinosima, Zakone o pripadnosti javnih prihoda (federalni i županijski),**
- **na isplaćene plaće plaćati propisane doprinose i poreze,**
- **Donijeti interna pravila kojim će se regulirati način i visina sredstava za reprezentaciju.**

#### **6.4.Novčana sredstva**

U bilanci stanja na dan 31.12.2002.god. novčana sredstva su iskazana u iznosu od 339.953,69 KM, a odnose se na:

• Nov.sred.i depoziti kod Hercegovačke banke	329.449,17 KM
• Novčana sred. Kod Zagrebačke banke	6.189,61 KM
• Gotovina u blagajni	4.314,91 KM

Tim za reviziju se uvjerio da je ispoštivana preporuka iz prethodne revizije , jer je urađen popis novčanih sredstava, obveza i potraživanja.

Sredstva na Hercegovačkoj banci su blokirana i budući da su za sada nedostupna , sukladno Kodeksu računovodstvenih načela , ne mogu se voditi kao tekuća .

#### **Preporuka menadžmentu:**

- **Blokirana novčana sredstva u Hercegovačkoj banci knjižiti na sumnjiva i sporna potraživanja, do okončanja postupka oko blokade.**

## 6.5. Potraživanja

U bilanci stanja na dan 31.12.2002.god. iskazana su potraživanja u iznosu od 5.580,00 KM. Popisna komisija je izvršila popis potraživanja po preporuci tima za reviziju ali bez osvrta na realnost naplate tih potraživanja.

### Preporuka menadžmentu :

- **popisna komisija treba izvrši procjenu realnosti naplate ovih potraživanja, te da predloži ispravku uz mjere za naplatu istih.**

## 6.6. Obveze

U bilanci stanja na dan 31.12.2002.god. iskazane su obveze u iznosu od 1.147.952,45 KM, a odnosi se na:

- Obvezeprema dobavljačima 186.537,20 KM
- Obveze prema djelatnicima 178.874,25 KM
- Obveze za poreze i dop.na i iz plaća 782.541,00 KM

Iz razgovora sa menadžmentom, tim za reviziju je konstatirao da nije bilo neevidentiranih obveza.

### Preporuka menadžmentu:

- **Izvrši provjeru eventualne zastare nekih ranijih obveza , te provjeriti zašto se obveze ne izmiruju u ugovorenom roku.**

## 6.7. Stalna sredstva

U bilanci stanja stalna sredstva u obliku stvari i prava iskazana su u iznosu :

- Nabavna vrijednost 3.776.405,00 KM
- Ispravka vrijednosti 830.950,00 KM
- Knjigovodstvena vrijednost 2.945.455,00 KM

Komisija za popis uradila je dio posla , jer je sačinila samo naturalni popis stalnih sredstava bez iskazivanja vrijednosti , tako da nije moguće uskladiti knjigovodstveno stanje sredstava sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.

Tim za reviziju ističe da u knjigovodstvenoj evidenciji MUP-a nije izvršeno usaglašavanje pomoćne knjige stalnih sredstava (analitička evidencija) sa odgovarajućim kontima glavne knjige., što nije sukladno čl.22 Zakona o računovodstvu («Sl.nov.FBiH br.12/95, 12/98 ).

Obveza usklađivanja knjigovodstvenog stanja sredstava i obveza sa stvarnim stanjem koje se utvrđuje popisom 31.12., regulirana je čl.23.Zakona o knjigovodstvu a postupak popisa uređen je Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna/budžeta u FBiH ( «Sl.nov.FBiH br.56/02-prečišćeni tekst).

### Preporuka menadžmentu:

- **Popis stalnih sredstva uraditi sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna/budžeta u FBiH.**
- **Izvršiti usaglašavanje analitičke evidencije stalnih sredstava sa kontima glavne knjige**

## 6.8. Vanbilančna evidencija

U knjigovodstvu MUP-a nisu iskazani podaci na kontima vanbilančne evidencije. Tim za reviziju je odgovornim osobama u MUP-u ukazao na obvezu evidentiranja potencijalnih sredstava, potencijalnih obveza kao i uporabu tuđih stalnih sredstava u vanbilančnoj evidenciji glavne knjige.

Kao primjer naveli smo **potvrde o naplaćenim novčanim kaznama**, koje se temeljem županijskog Zakona o sigurnosti prometa na cestama tiskaju kod ovlaštene osobe, numerirane su i sa novčanim iznosima. U pomoćnoj knjizi u MUP-u o zaduženju i razduživanju, te potvrde se vode samo naturalno, bez iskazane vrijednosti.

Tim za reviziju nema saznanja o eventualnim nepravilnostima u svezi naplate i pologa novčanih sredstava od novčanih kazni, osim što je ta sredstva trebalo uplatiti na depozitni račun Županije a ne izravno na transakcijski račun MUP-a.

**Preporuka menadžmentu:**

- **U vanbilančnoj evidenciji evidentirati zaduženje i razduživanje potvrda o naplaćenim novčanim kaznama, a naplaćena sredstva od kazni uplaćivati na depozitni račun Županije.**

## 7.RAČUNOVODSTVO

Uspostavom jedinstvenog računa riznice i sustava glavne knjige na nivou Županije 2003.god., poslovi izvršenja proračuna, računovodstvo proračuna i upravljanje gotovinom, prenosi se na Riznicu. Međutim, na korisnicima proračuna i dalje ostaje odgovornost za knjigovodstvenu dokumentaciju i unutarnji nadzor transakcija kao i vođenje pomoćnih knjiga. Isto se odnosi i na obvezu popisa odnosno provjeru pozicija bilance stanja. Na ove navode skrenuta je pozornost menadžmentu Županije i MUP-a, kroz razgovor koji je po završetku revizije tim za reviziju obavio sa menadžmentom.

Menadžment se složio i sa nalazima tima za reviziju u svezi nekih nepravilnosti u računovodstvenom sustavu na koje je tim u tijeku revizije naišao, i koje bi trebalo otkloniti a odnose se na:

- Pomoćne knjige stalnih sredstava ( analitička evidencija) nisu usuglašene sa odgovarajućim kontima glavne knjige.
- Financijska izvješća proračunskih korisnika nisu uredno popunjena i usuglašena prije konsolidiranja
- Softver za vođenje knjigovodstva u pojedinim segmentima, trebao bi se doraditi kako bi se lakše dolazilo do traženih podataka.

**Preporuka menadžmentu :**

- Usuglasiti analitičku evidenciju stalnih sredstva sa odgovarajućim kontima glavne knjige, te nakon poravnanja zaključiti i uvezati glavnu knjigu i dnevnik sa stanjem na dan 31.12. tekuće god.
- Prije konsolidiranja finansijskih izvješća proračunskih korisnika, izvršiti međusobno usklađivanje istih a sve u cilju točnog utvrđivanja finansijskog položaja i rezultata poslovanja proračunskih korisnika.
- Putem interne kontrole osigurati redovni računovodstveni nadzor svake transakcije i knjigovodstvene isprave, a uz pomoć Internog revizora vršiti provjeru točnosti podataka u glavnoj knjizi kao i ispravnost finansijskih izvješća.

**8.ZAKLJUČAK**

Tim za reviziju je nakon obavljene revizije, izvijestio menadžment Županije Posavske i MUP-a o konstatiranim nepravilnostima. Dane su preporuke sa posebnim naglaskom na poboljšanje sustava internih kontrola, što će imati za rezultat dosljedniju primjenu zakonskih propisa kod planiranja , osiguranju ubiranja i evidentiranja prihoda, ekonomičniju uporabu imovine kao i zakonito i transparentno trošenje proračunskih sredstava.

Županija Posavska i MUP Županije Posavske , u ostavljenom roku očitovali su se pismeno dopisima br.04-14-295/03, i 02-1-14-13/03, o Izvješću o obavljenoj reviziji finansijskih izvješća za 2002.god. U dopisima se navodi, da izvješće realno i objektivno prikazuje stanje u županiji i MUP-u, da dane preporuke od strane tima za reviziju smatraju korisnim te da će postupiti po istim. Tijekom 2003.god. već je načinjen pomak u otklanjanju uočenih nedostataka.

**Tim za reviziju**

Dubravka S.Barbarić \_\_\_\_\_

Husref Gazibegović \_\_\_\_\_